

Izhaja vsaki četrtrek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in nanašila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Moderno krivoverstvo — socializem.

Kdor le nekoliko pozna zgodovino, vé, da sv. cerkev ni imela miru od svojega začetka. V vsakem stoletju se je porodilo eno ali drugo krivoverstvo. Resnica provzroča nasprotje.

Nesrečni Ariji tajil je božanstvo našega Zveličarja, drugi tajili so dvojno njegovo naravo. Ni to dobro minulo in novi krivoverci napadali so božje materinstvo preblazene D. Marije. Mine stoletje in učilo se je krivo o sv. Duhu. Nastopili so Albiganzi, Luterani, Valvini, Cvinglijani itd. Za temi oglasili so se krivi nauki racionalistov francoskih, slednjič stari katoličani in brez števila drugih.

In zdaj? Pekel ni vedel, kaj bi se umislil za sedanje čase, za našo dobo. Tedaj? Umislil si je krivoverstvo, ki naj bi vse druge krivoverstva obsegalo, vse tajilo, vse ovrгло, vse oblatilo, in to je: socializem, naravni sin liberalstva.

Socializem? Socialisti? Kaj namerujejo? Kaj uče? Je morda tem mar za resnico, za pravo in za blagor ljudstva? Delavcev? Ne! Njih glavni namen je, ljudstvu vzeti vero, pokvariti je dušno in telesno, da pride do zadnje posledice, krivoverstva, do tajejnja Boga, do poganstva. Ljudstvo naj dela, naj je in pije ter uživa svet, drugega mu ni treba. Ljudstvu, delavcem, vzemimo vero, in ono je naše. V dosegu tega je socializem drugi namen, zaničevanje duhovstva, od sv. očeta do najzadnjega duhovnika na deželi. Tretji namen pa je draženje in šuntanje proti vsaki gosposki in oblasti, proti vladarjem in predstojnikom. Pač peklenski namen!

"Uzemi, kradi, slepari, jej in pij, uživaj svet, streži svojemu telesu, kakor želi itd., saj Boga ni, duše ni, pekla ni, po smrti je vsega konec".

In kaj sledi iz tega? Kaj rodi in bo to rodilo? Kak sad, kak dobiček bo

ljudstvo imelo od tega verskega boja, boja proti resnici, proti Bogu in veri? Kaj vidimo, kaj opazujemo? ... Ljudstvo zgublja vso vero, vso poštenost, postaja sužno grdim strastem in svojim zapeljivcem, ter se čedalje bolj poživinja. Ne vidi nič, ne pozna nič, kajti zatisnjene ima oči pred prepadom, ki mu zeva nasproti.

Da — sužno je strasti in zapeljivcev, židov-kapitalistov. Kapitalisti — židje živijo. Vržejo sicer ubogi pari, revežu delavcu, kateremu obetajo vse dobro, tu in tam kakšno mrvice pod mizo, naklonijo mu od časa do časa tudi kak malenkosten zaslužek, povišajo mu v slepilo in na videz tudi dohodke, toda — vse to se večinoma vrne v njih roke, v njih žepe. Oni že znajo. Vzeli ljudstvu vse in porabljeni je v svoje namene. Oslepljeno je tako, da vsega tega ne vidi nič. Živež plačevati mora ubogi delavec najdražje! In komu? Tistemu, ki mu je dal poprej malo zaslužka, židu, kapitalistu, toraj svojemu dobrotniku, rešitelju! Ne samo najdražji, tudi najslabši živež dobi delavec. Z ono roko ponuja mu krono, z drugo mu jo zopet jemlje!

Vse besede enakosti, ljubezni, skupnega imetja in bratoljubnosti, so le gole fraze, gole besede, le pesek v oči. Zvečer in po noči upij, razsajaj, pomagaj mu, drugi dan, lačen in žejen, potrka na vrata kapitalista-zapeljivca, pa boš moral bežati! Gorje tebi!

Kapitalist ne zgubi niti vinarja svojega imetja. On uživa najboljše plače, ima najlepše palače, ljudstvo pa ostani revno in ubogo, neumno in lačno. Kedar te bom rabil v svoj namen, te že pokličem, kedar te ne potrebujem, pojdi in pomagaj si, kakor veš in znaš.

V krempljih je. Ž njim delajo kakor z limonom. Olistnejo ga in vržejo na cesto.

zašli v temo in ne umejo več spominov, ki posegajo iz daljnih dalj mladosti, v mračno obzorje brezpomembne za življenja... Torej, nekake sanje ti povem, ki sem jih snival. Težko so bili in iz duha mi ne grejo...

Ali si snival kdaj o križani mladosti, si li gledal kdaj podobo tvoje mladosti pred seboj, vso omazano, krvavo, razpeto na les, in nisi trepetal ob pogledu uničujočem tvojo moč, tvojo razdejanjo dušo? Tisto noč sem jo gledal in topil v solzah, veš, še zjutraj, ko mi je prekinilo jutro nemiren sen, so blestele v mojih očeh, tako pekoče, kot jih nisem plakal v najhujši bolečini. A tisto noč sem jih plakal, da so zgoče puščale sled v mojem obrazu in pregnale z mojih lic smeh in razkošno odsevanje sreče, zadovoljstva. Nekaj težkega, kakor krivda neodpustljiva, velika, je ležalo na moji duši, ko sem stal v megleni kopreni in nisem videl ped pred se. Vzdiham za vzdiham sem se trgati od nekje, vzdiham za vzdiham umiral, ginil v megli. In nisem vedel, ne odkod so ti vzdihi, ne kam grejo, ne komu so ušli, ne komu so namenjeni; to vem pa, da so mi rezali globoke rane v srce in da sem s koprnečimi pogledi iskal nesrečnika. A bila je megla in nič nisem videl. Mehanično sem sledil glascvom. Nejasno se je pojavila pred menoj kontura križa, nekdo je visel na njem. In pristopil sem pod križ z očmi navzgor uprtimi. In prijel

Z besedo obeta se mu vse, dá pa nič. In zakaj? Saj ni Boga, človek je žival...

Ljudstvo je vedno revnejše, ker vse pokvarjeno. Ne pozna nobene zmernosti, streže le životu. Nema nobene tolažbe, nobenega pravega veselja, ter nobenega upanja... prihodnosti ni. Tako je uđijo.

Uživanje sveta, to mu je vse, mu je cilj in konec. Če pa še to ne gre, pa krogla v glavo itd.

To je sedanje krivoverstvo, to je moderni nauk, krivoverstvo pod podobo — socializma.

Razdružitev "Ljudske opekarne v Biljah".

"Ljudska opekarne v Biljah" se je po soglasnem sklepu občnega zbora prostovoljno razdružila. Da ne bodo nasprotniki združne misli zopet pisali proti drugam ter "Ljudsko opekarne" postavljali v svarilo, pojasniti nam je, zakaj in pod kakimi pogoji se je združba razdružila.

"Ljudska opekarne" bila je ustanovljena l. 1897; je srečno prestala prvo in nevarno dobo, dajala je društvenikom vedno stalnega zaslužka, plačevala obresti njihovih deležev in tudi nekaj čistega dobička, ter se lepo in normalno razvijala. Vendar pa so društveniki pričakovali več čistega dobička, ki se pa ni mogel izkazovati oziroma društvenikom v gotovini izplačevali, ker so obresti izposojil in veliki neznosni davki tirjali za se velike svote. Pomisliti je treba, da je bilo l. 1902 nakazano "Ljudski opekarne" za štiri prejšnja leta obrtnega davka z dokladami nič manj nego nad 5500 kron, dasi smo vsako leto plačevali nakazano svoto. Pri takem davčnem vijaku opešati mora vsako podjetje, a tudi vsak podjetnik izgubi pogum.

sem za les, po njem se je cedila kri, vroča je bila, gorka, in odtegnil sem roko. Čegava je bila kri? Nad menoj je umiral vzdih in pri vsakem je zalil nov curek krvi križev les in se zbiral na tleh v kaluži... Postalo mi je tesno, brezmejno hudo.

"Trpeče bitje, kdo si in kako naj ti pomorem?"

In za hip se mi je zazdelo, da gine megla, da se dviga, in videl sem rasti podobo. — Videl sem noge, razbite, krvave, rano za rano mi je odkrivala dvigajoča se megla. A obraza in bitja, ki je viselo nad menoj, nisem mogel še spoznati. Zato sem govoril in prašal: "Kdo si, kdo te je križal?"

S križa je odgovorilo zamolklo umirajoče: "Prišel si, in ako imaš mirno vest, čemu me prašuješ?" Takrat mi je šinilo v glavo nekaj kot težka sumnja, ali za hip in v duši je obvladalo veliko usmiljenje. "Kri tekočo, prelito vidim, razkrij še rane in obraz!" In iz megle se je pojavila rana za rano. In ko sem videl bela kolena, razbita, razmesarjena, sem vzdrgetal. "A kdo ti je zadal to rano?" "Ne prašaj, poslušaj. Nekdaj je prišel mladenič v svet, bil je mlad, po-božen. A spridili so ga. In kakor je ljubil prej vse dobro, tako je ljubil takrat greh in strast. In tedaj sem pr-tavala k njemu, padla sem na kolena pred njim: "Usmili se me, ne mori me!" On pa je bil brezsrčen. Obrnil se je

Ker se je izkazovalo od leta do leta primeroma s potrebami in željami društvenikov le malo čistega dobička in se še ta ni mogel realizirati, izražala je večina društvenikov željo, da bi izatopili iz društva proti primerni odškodnini. Ta misel se je vedno bolj razširjala ter se je urešničila na občnem zboru 27. aprila oziroma 25. junija t. l. ko se je soglasno sklenilo, da se "Ljudska opekarne" razdruži pod pogoji 1. da se proda vse pre-makljivo in nepremakljivo premoženje za-druge z vsemi pravicami in dolžnostmi gg. Iv. Rojec-u kuratu, Karolu Scanziani in Antonu Savniku, posestnikoma v Biljah. 2. da izplačajo kupci vsakemu društveni-ku poleg deleža, še tisoč kron.

Ako se pomisli, da ima "Ljudska opekarne" primeroma le malo zemljišča za svojo obrt, ter da so vsakoletni dobički pičli — je ta prodaja za društvenike jako ugodna, kar priča tudi dejstvo, da so vsi društveniki in njihove družine do cela zadovoljni; a tudi za občino je to velikega pomena. Kje najdemo na daleč okrog občino, v kateri bi prejelo 32 družin 36 tisoč kron dobička v dobi šestih let — ne oziraje na to, da se je uže za l. 1902 društvenikom izplačalo od čistega dobička K 4080! Gospodje kupci so res čez mero zadovoljili društvenike "Ljudske opekarne" — a sami bodo morali še nekaj let skrbeti, da si opomorejo pri svoji obrti.

Iz pričujočih vrst spoznamo, da se je "Ljudska opekarne" jako častno in za društvenike jako ugodno razdružila. Dal Bog, da bi se pa vse zadruge na Slovenskem ne razdruževale, ampak razširjale, vtrjevale ter donasale ubogemu ljudstvu obilo sreče in blagoslova, kar se povsod lahko doseže, kjer vlada požrtvo-valnost, previdnost, vzajemnost in po-štenost.

vstran od mene, in jaz sem lazila za njim, kleče sem lazila... In kamenje, katero je ranilo moja kolena, bi se bilo usmilo, on se ni!" — Meni je utekla beseda: "Grozovitež!" S križa je odmevalo: "Odpuščam!" — In megla se je dvigala in mi razkrivala rano za rano. In videl sem rano na deviških prsih. Globoka je bila in široka in kri je lila iz nje, prav od srca je prihajala... "In ta udarec, kdo ti ga je zadal?" A križano bitje je odgovorilo kakor prvič: "Ne prašaj, poslušaj! In tisti mladenič je bil zašel a imel je vest, očitajočo, svarečo. In ta vest sem bila jaz, in nisem ga pustila.

Hodila sem za njim. On pa je poiskal tovarišev in prosil jih sveta. In oni so mu svetovali. "Idi, umori jo!" In on je šel in zadal mi rano!" In meni se je izvilo iz ust: "Morilec!" S križa je odmevalo: "Odpuščam!" In potem sem videl roke prebodene, pribite. In prašal sem jo, kdo ji je učinil to. In s križa je govorilo: "In ko sem ga hotela zadržati, pribil me je, da ga pustim, in ko me je pribil na les", in ko je govorila, se je dvignila megla in razkrila mi njen obraz, izmučen, kronan, potisnil mi je krono na glavo in se mi rogal s svojimi tovariši!" In izvilo se mi je iz duše in moj glas je pretresel obnebe: "Proklet naj bo!" S križa pa je zajokalo: "Ne proklinjaj, ne veš li, kdo sem? Jaz, jaz mu odpuščam, vse mu odpuščam, saj se je

LISTEK.

Povest o križani mladosti.

Sedela sva pri kupici vina zamišljena, turobna. Meni se je zdelo, da je leglo nekaj na najini duši in ju muči, mori. In zaželel sem si sanj, da bi mi vblazile to tugo in olajšale bolno dušo. Prijatelj se strmel v me brezizrazno, mrtvo. Zdel se mi je nekak kip, ki so ga rešili iz ognjenega poslopja. In zdaj stoji tam in strmi v goreče tramovje in zre mrtvo, turobno. Tak se mi je zdel prijatelj tisti hip. In obrnil sem se k njemu.

"Prijatelj, meni je težko in vino nama ne prežene oblakov, ki so legli na naju. Veš kaj, daj, povej mi kaj, kako povest mi povej ali pravljico. Tako rad bi slišal nekaj opojnega in dasi je žalostno!"

"In dasi je žalostno, brez konca, kraja, ti bi poslušal in ne motil bi me in ne ugovarjal bi mi?"

"Ne ugovarjal bi ti, poslušal bi te in prav nič bi te ne motil!" V sobi so se zganile sence, ki so spale poprej mrtve, megle, zganile so se zdaj, kdo ve, kaj jih je vzbudilo, oživilo, preplasilo? — Prijatelj si je segel v lase, čutil sem, da se bojuje, da mu je storiti nekaj velikega. "A kaj naj ti povem?" "Kar hočeš!" "Nekaj, kar bi zanimalo tebe in mene, nekaj, kar zanima vse one, ki so

Anton Kuštrin

Gospodski ulic. h. šte. 25.
v Gorici,

priloga častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

And. Fajt,
pekovski mojster, Gorica,
tekalnišče Fr. Joalpa št. 2 (lastna
hiša), in podružnica št. 20.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, kakor so nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Naznanilo.

Podpisana naznanjava slavnemu občinstvu, da vsa prenestila krojaško delavnico iz ulice Vetturini št. 3 v ulico

della Cappella št. 10.

Ob tej priliki se priporočava slavnemu občinstvu, č. duhovščini, posebno za izdelovanje talarjev in za vsa v to stroko spadajoča dela.

Vid in Andrej Rojec,
krojaška mojstra.

Na prodaj je v Anhovem mlin, žaga, kovačnica,

lastnina Antona Gabrijelčič iz Ložic. Ker je Soča polovico Gabrijelčič-Ivančičevega jezja podrla, začel je Gabrijelčičovo polovico Gabrijelčič sedaj popravljati. — Kdor bi hotel torej kupiti kakor rečeno: mlin, žago in kovačnico, dobil bi vse zdaj, ko ni jez še dodelan, za mnogo manjšo ceno. — Dolične poudarke naj se pošiljajo Antonu Gabrijelčiču v Ložicah št. 105 pošta Kanal.

Št. 2604

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavlil II. četrtletja t. j. mesecev aprila, maja in junija 1903

začne v ponedeljek dne 5. septembra 1904. ter se b. nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavljalnice in z njo združene hranilnice.

V Gorici, 5. avgusta 1904.

Edina slov. kleparska delavnica

v ulici sv. Antona št. 1

Podpisani se topla priporočava svojim rojakom v mestu in tudi na deželi za izdelovanje vseh kleparskih izdelkov, kakor cevij zavodo, žlebe za stavbe, kuhinjske priprave. Prevzema tudi vsako popravilo po prav nizkih cenah. Zagotavlja točno in solidno postrežbo udani

Karol Čufer,
klep. mojster.

Poziv.

„Ljudska opekarna v Biljah, opisano društvo s omejenim poročtvom“ se je posoglasnem sklepu izrednega obč. zbora dne 25. jun. t. l. prostovoljno razdružila, ter je bila ta razdružitev opisana v sadr. vpišek glasom sklepa c. kr. okroš. sodišča v Gorici z dne 8. jul. t. l. št. Firm. 125 Gen. II 77/23. Vabijo se tem potom vsi možgi upniki „Ljudske opekarnice“ v Biljah, da se oglašajo za morebitne tirjatve pri društvu.

Ant. Budin

klesarski mojster
v Mirnu pri Gorici - - -

se priporočava vsemu občinstvu za razna klesarska dela, nagrobne spomenike i. t. d.

Delo izvršuje iz najboljšega trdega kamena iz Dola na Krašu po zmernih cenah.

Pošilja vsako blago poštine prosto!

Teod. Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12.

Se priporočava v izdelovanju cerkvene posode in orodja iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu po poljubnem slogu.

Stare posode popravi in prenovi, poslati in posrebrni v ognju, poslati tudi distrelvodne ostri vse po najnižjih cenah.

Da si morejo udi bolj revne cerkve naročati cerkvenega kovinskega blaga ter staro orodje popraviti in obnoviti, olajšuje jim to s tem da jim je pripravljen napravljati blago katero, katero se izplačuje na obroke. Preč. p. n. naročevalci si obroke lahko sam določijo.

Pošilja vsako blago poštine prosto!

Odlikovani fotografski atelje

Anton Jerkič

Gorica, Gosposka ulica hiš. št. 7, II. nadstropje - - -

je največji in najmodernejši urejen atelje na Primorskem. Izvršba vseh vrst fotografij je neprekosljiva. Na razpolago je nešteto pohvalnih pisem. Cene nižje kakor pri konkurentih - - - - -

Karol Draščik,

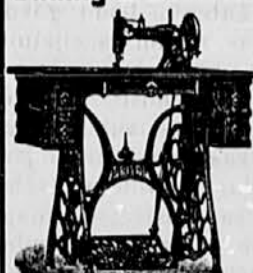
pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlino izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, za nove maše in godove kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporočava se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1,
Gorica.

Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje, in tudi za umetno vezanje (rekamiranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvo-lesna „Helical Premier“ in slamo-lesni stroji, samokresni in razne puške, lastna meh. popravljalnica. Glavno zastopstvo za Primorsko: Centrifug „Westfalla“.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo št. 5 in podružnica v hiši „Monta“.

Za čas stavbe priporočava vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozorja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

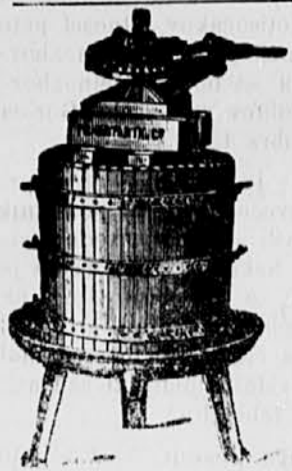
Edina zaloga stavbenih nositeljev v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno kruno nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Stiskalnice za sadje in grozdje s trajno delujočim pritiskalom in regulatorjem za pritisk: „Herkules“. Zajemeno najhitrejšo delo.

Hidraulične stiskalnice s posebno ročnim pritiskalom in hitrim delom.

Sadne in grozdne mline, Robkalnice,

Popolne Moštarne stalne in vozeče.

Stiskalnice za sadni sok, mlini za jagode.

Sušilnice za sadje in zelenjad.

stroje za lupljenje in rezanje sadja

najnovije, samodelujoče, patentirane, ki se dajo nositi in voziti. Škopilnice za trte, drevesa, gorsico „Syphonia“, pluge za vinograde izdeluje in prodaja pod jamstvom kot posebnost v najnoviji sestavi

PH. MAYFARTH in dr. tvornica kmetijskih strojev, li-varne in izdelovalnice plugov na Dunaju II/1, Taborstrasse št. 71.

Odlikovana z nad 500 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami. Ohširni ceniki zastoj. Zastopniki in prekupci dobro došli.

Sprejema

hranilne vloge katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevdignene obrestipisuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojlja

u dom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravnimi doloži. Glavni doloži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.